

Kaart nr.	3.7
Verantwoordelijke	Directie
Geëvalueerd	Teamoverleg en MR 2024

Doel:

Leerkrachten/directie kunnen bij grensoverschrijdend gedrag van leerlingen of ouders handelen a.d.h.v. het stappenplan.

Grensoverschrijdend gedrag (en hoe te handelen)

Grensoverschrijdend gedrag verstoort zaken op school / in de klas op een manier dat anderen (medewerkers en/of medeleerlingen) daar in ernstige mate hinder van ondervinden. Wanneer de aanwezigheid van de leerling of ouder die grensoverschrijdend gedrag vertoont door andere als lichamelijk of psychisch bedreigend wordt ervaren of als de daad van de leerling of ouder dermate ernstig is (ontoelaatbaar voorval), dan wordt er direct overgegaan tot schorsing of wanneer het een ouder betreft een toegangsverbod tot de school (STAP 3).

Grensoverschrijdend gedrag wordt nooit getolereerd. Denk aan:

- Pesten
- Agressief gedrag (fysiek of verbaal)
- Storend gedrag
- Spullen kapot maken of stelen
- Discriminatie
- Seksuele toenadering of intimidatie
- Moedwillig mee naar school nemen van gevaarlijke wapens of andere ongewenste zaken zoals vuurwerk e.d.
- Het moedwillig verstoren van de orde binnen of buiten de groep
- Het niet opvolgen van aanwijzingen van de leerkracht
- Het moedwillig vernielen of ontvreemden van materiaal
- Weglopen buiten de invloedssfeer van de school

Psychisch grensoverschrijdend gedrag gaat over elk incident waarbij:

Een andere leerling, medewerkers of ouder psychisch wordt bedreigd of aangevallen.

Voorbeelden zijn schreeuwen, uitschelden, kleineren, vernederen, bedreigen, chanteren, afwijzen, opsluiten, onterechte ernstige beschuldigen etc..

Grensoverschrijdend gedrag in of buiten de klas

1. Is de psychische, verbale of fysieke veiligheid in het geding (medewerker, het kind of omstanders)?
2. Handelen en grenzen stellen. We vragen de leerling zelfstandig de groep te verlaten. Wanneer een leerling geen medewerking verleent verlaat de leerkracht/medewerker met de hele klas de ruimte en stuurt een andere volwassenen (liefst 2 personen) naar het kind toe om het kind tegen zichzelf te beschermen. Indien aanwezig wordt de hulp van de intern begeleider ingeroepen.

3. We hebben de voorkeur om van kinderen af te blijven. Indien er echter geen alternatief is, is het onze de plicht om gevaar te voorkomen. Dus vechtende kinderen uit elkaar halen nadat je duidelijk hebt gezegd: Uit elkaar nu! Medewerkers mogen indien zij dit nodig achten een leerling bij de arm pakken en aanspreken op zijn/haar gedrag.
4. Bij fysieke/psychische of verbale onveiligheid is er altijd een nagesprek met ouders van de leerling. Dit kan alleen met de leerkracht zijn en indien nodig met de intern begeleider erbij. Is er sprake van onwil of onmacht? In beide gevallen verwachten we dat ouders het gedrag ondubbelzinnig afkeuren. Doen ouders dit niet, dan gaat deze leerling naar een andere klas tot de rust, veiligheid en het zelfvertrouwen binnen de klas voldoende is hersteld. Zijn er aanwijzingen dat de leerling het gedrag in die klas ook zal laten zien, dan komen we in een situatie van schorsen c.q. verwijderen binnen de grenzen van de leerplichtwet (zie sociale veiligheid protocol Kanjertraining).
5. Van grensoverschrijdend gedrag wordt altijd een registratie gedaan in ParnasSys.

Stappenplan leerlingen

Consequenties van grensoverschrijdend gedrag voor de dader

STAP 1: Eerste keer dat dit gedrag wordt vertoond (korte time-out)

Gedrag: Leerling vertoont ernstig ontoelaatbaar gedrag of laat bij herhaling 3x per week grensoverschrijdend gedrag zien.

- Leerling werkt de rest van de dag / volgende dag in een andere klas (2 leerjaren hoger of lager dan de eigen groep) en/of staat de eerstvolgende pauze bij de leerkracht (indien het gedrag zich in de pauzes voordoet);
- Er volgt een gesprek met leerling en ouders waarin ouders het gedrag van hun kind duidelijk afkeuren (zie stap 4 hierboven);
- Er worden met leerling en ouders duidelijke afspraken gemaakt om herhaling te voorkomen (alles wordt in ParnasSys geregistreerd).

STAP 2: Tweede keer dat dit gedrag wordt vertoond (lange time-out)

Gedrag: Leerling vertoont het zelfde schooljaar nogmaals ernstig ontoelaatbaar gedrag of laat bij herhaling 3x per week grensoverschrijdend gedrag zien.

- Leerling werkt twee dagen tot een week in een andere klas (2 leerjaren hoger of lager dan de eigen groep) en/of staat twee dagen tot een week in de pauze bij de leerkracht (indien het gedrag zich in de pauzes voordoet);
- Na twee dagen volgt een evaluatiegesprek met ouders waarin wordt bepaald of de time-out kan worden opgeheven. De beslissing wordt uiteindelijk genomen door school.
- Er worden duidelijke afspraken gemaakt met leerling en ouders om herhaling te voorkomen. Dit is de laatste waarschuwing, hierna volgt schorsing van school (alles wordt in ParnasSys geregistreerd).

STAP 3: Derde keer dat grensoverschrijdend gedrag wordt vertoond (schorsing)

Gedrag: Leerling vertoont nogmaals ernstig ontoelaatbaar gedrag of laat bij herhaling 3x per week grensoverschrijdend gedrag zien.

- De leerling wordt voor een bepaalde periode (één of enkele dagen) de toegang tot school ontzegd.
- Dit besluit wordt altijd genomen door directie na overleg met de betrokken leerkracht(en) en intern begeleider.
- Ouders worden ingelicht, zo mogelijk in een persoonlijk gesprek.
- Het definitieve schorsingsbesluit wordt schriftelijk aan ouders medegedeeld.
- Tijdens de schorsing wordt huiswerk meegegeven.
- Er worden afspraken met leerling en ouders gemaakt om herhaling te voorkomen. Mocht herhaling plaatsvinden dan kan de school opnieuw schorsen (ook voor een langere periode tot 8 weken met als doel definitieve verwijdering);
- Alles wordt in ParnasSys geregistreerd.

Gedragregels ouders:

Ook bedreigend of agressief gedrag van ouder(s)/verzorger(s) van de leerling, waarbij herhaling niet is uitgesloten en waardoor gegronde vrees is ontstaan voor de veiligheid van de medewerkers/leerlingen voor de ongestoorde voortgang van het onderwijs kan reden tot schorsing van de leerling zijn. Het vertrouwen van ouders in de school is een voorwaarde om incidenten in goede banen te leiden.

Mochten ouders het ergens niet mee eens zijn dan verwachten wij als school dat wij hierover op een respectvolle manier met elkaar in gesprek kunnen gaan. De schoolregels zijn hierin voor ons leidend, we zullen deze niet ter discussie stellen. Het is voor ons belangrijk dat deze regels handhaafbaar zijn en dat er duidelijke consequenties verbonden zijn aan het overtreden ervan. Door een dergelijke aanpak kunnen we een omgeving creëren waarin respect en verantwoordelijkheid centraal staan, wat bijdraagt aan de algehele ontwikkeling en welzijn van onze leerlingen.

Onder grensoverschrijdend gedrag van ouders verstaan we:

Een persoon wordt bedreigd, aangevallen, gestalkt of onterecht beschuldigd. Voorbeelden zijn schreeuwen, uitschelden, kleineren, vernederen, bedreigen, chanteren, afwijzen, intimideren, opsluiten, onterechte ernstige beschuldigen.

Bij incidenten waarbij ouders/verzorgers grensoverschrijdend gedrag hebben vertoond, kan de directie in overleg met het bestuur de volgende acties ondernemen:

- Afhankelijk van de ernst van het grensoverschrijdend zal er door de directie eerst een gesprek worden gevoerd met de betrokkenen. Zij ontvangen vervolgens een gespreksverslag waarin duidelijk staat verwoord welk gedrag is waargenomen en dat de school dat niet accepteert. Dit gespreksverslag wordt in het leerlingdossier opgenomen.
- Bij herhaling of bij een eerste, zeer ernstig incident kan de directie besluiten de betreffende ouder(s) tijdelijk de toegang tot de school en het schoolplein te ontzeggen. Deze maatregel wordt vermeld in het leerlingdossier.
- Bij structureel wangedrag kan de directie besluiten tot schorsing en/of verwijdering van de leerling o.b.v. het gedrag van de ouder(s)/verzorger(s).

In grote lijnen zijn er vier gronden voor verwijdering van een kind of ouder:

1. De school kan niet (langer) voldoen aan de onderwijsbehoefte van het kind. De verwijdering is dan vooral onderwijskundig en/of organisatorisch ingegeven. In dit geval is het van belang vast te stellen of het kind formeel thuishoort in of toelaatbaar is tot het speciaal (basis) onderwijs of dat het kind thuishoort in het regulier basisonderwijs. Een kind is toelaatbaar tot het speciaal (basis)onderwijs als het samenwerkingsverband waartoe de school behoort het kind toelaatbaar heeft verklaard of als het door een instelling van cluster 1 of 2 een toekenning heeft gekregen voor een intensief arrangement. Als die toelaatbaarheidsverklaring/ toekenning aanwezig is, maar de ouders of de speciale basisschool weigeren met de plaatsing in te stemmen, dan kan de basisschool alsnog tot verwijdering overgaan.

2. Verwijdering op basis van ernstig wangedrag van het kind. Enkele voorbeelden van wangedrag zijn: overtreding van de schoolregels, agressief gedrag, bedreiging, vandalisme, seksuele intimidatie. Verder moeten lichtere maatregelen hebben gefaald en moet het kind en/of zijn ouders zijn gewaarschuwd dat bij de eerstvolgende keer van wangedrag tot verwijdering wordt overgegaan. Overigens is in de praktijk gebleken dat verwijdering (formele maatregel) gebaseerd moet zijn op een school-/bestuursreglement dat duidelijke grenzen stelt aan het gedrag van het kind (informele maatregelen).

3. Ook het gedrag van ouders of de relatie tussen de school en ouders kan reden zijn om tot verwijdering over te gaan. Ook van ouders wordt verwacht dat zij zich aan de (bovengenoemde) gedragsregels houden. Deze worden gepubliceerd in de schoolgids. Het gaat hierbij om een ernstig verstoorde relatie, waarvan het niet aannemelijk is dat er herstel te verwachten is. De verstandhouding met ouders heeft daarbij een negatieve invloed op 'het ordelijk functioneren van de school'. Het onderwijsproces aan het kind heeft hier onder te lijden.

4. Verwijdering vanwege gedrag dat in strijd is met de grondslag van de school.

Veilige werkomgeving medewerkers,

Als school willen we de psychologische en fysieke veiligheid van onze medewerkers waarborgen. Wanneer wij als team inschatten dat een gesprek met ouders mogelijk leidt tot een fysieke of psychologische onveilige situatie, zullen deze gesprekken met de betreffende ouder(s) gevoerd worden in aanwezigheid van een tweede teamlid. Dit tweede teamlid zal aantekeningen maken van het gesprek. Deze gespreksverslagen zullen in een dossier bewaard worden gedurende de tijd dat de leerling op school zit. Betreffende ouder(s) zullen bij de leerkracht vooraf moeten aangeven dat zij een gesprek willen zodat wij hiervoor een afspraak kunnen inplannen. Korte mededelingen door ouders kunnen zowel per telefoon als per Parro-berichtje (afhankelijk van de aard en urgentie) aan de leerkracht worden doorgegeven. Wanneer bovenstaande aan de orde is zullen we dit bij de betreffende ouder(s) kenbaar maken. Daarnaast zullen er dus ook gesprekken met een extra toehoorder plaatsvinden met oog op zorg en zorgvuldigheid plaatsvinden.

In geval van blijvende agressie en respectloos gedrag wordt de ouder(s) de toegang tot de school ontzegt. De medewerker zal tot twee keer toe tegen deze persoon zeggen dat die vanwege hun gedrag de school moet verlaten. Wordt hier niet aan voldaan dan pleegt deze persoon lokaalvredebreuk. Dit geldt ook voor het schoolplein. De school beroept zich dan op artikel 139 van het wetboek van strafrecht.

Wat registeren in leerlingvolgsysteem?

Geregistreerd in ParnasSys:

- Elke observatie wordt geregistreerd
- Elk gesprek wordt geregistreerd
- Gemaakte afspraken worden geregistreerd

Overige

Meer informatie is te vinden in:

- Beleidsplan gedrag Gerardus Majella (IB-map)
- Protocol sociale veiligheid Kanjertraining (<http://kanvas.kanjertraining.nl>)
- Kwaliteitskaart schoolregels
- Zie protocol Grensoverschrijdend gedrag voor voorbeeldbrieven